

γ2&γ3 Γυμνασίου

580. Στις παρακάτω περιόδους να αντικαταστήσεις το σύνδεσμο “και” με άλλον σύνδεσμο, ώστε να δηλώνεται σαφώς το είδος της δευτερεύουσας πρότασης που εισάγεται μ’ αυτόν:

- Θαρρείς και έχασε το μυαλό του.
- Άσε με ήσυχο και δεν έχω όρεξη για κουβέντες.
- Μην πεις πολλά και παρεξηγηθείς.
- Μ’ έκανε έξω φρενών και παραφέρθηκα.
- Προχωρούμε γρήγορα και θα καλύψουμε τη διδακτέα ύλη.
- Καταφέρνει και πείθει με τη ρητορική του ικανότητα.
- Πήρα καλό βαθμό και δεν το περίμενα.
- Στους πρόποδες του βουνού βρίσκεται ένα χωριό και έχει λίγους κατοίκους.
- Σε βρήκα και σε χρειαζόμουν.

581. Στις παρακάτω περιόδους να αντικαταστήσεις το “που” με άλλη λέξη, αναφορική ή σύνδεσμο, ώστε να δηλώνεται σαφώς το είδος της δευτερεύουσας πρότασης που εισάγεται με αυτό:

- Κάνε μου τη χάρη που σου ζητώ.
- Έτσι που φέρθηκες, καλά να πάθεις!
- Αγαπάω τον τόπο που γεννήθηκα.
- Ήμαστε ακόμη παιδιά τότε, που συναντηθήκαμε.
- Έμαθα που ήρθες και χάρηκα.
- Είμαι περήφανος, που είμαι Έλληνας.
- Είχε τόσο αλλάξει, που ήταν αγνώριστος.
- Και που τον παρακάλεσα, πάλι δεν άλλαξε την απόφασή του.
- Δεν ξαναγυρίζω, που να χαλάσει ο κάσμος!
- Σε ρώτησα πού ήσουν χθες το βράδι.

582. Ως ή σαν;

- Αγαπάει τον ανηψιό του ..... παιδί του.
- Υπηρετεί ..... καθηγητής στη Μέση Εκπαίδευση.
- Μίλησε ..... αντιπρόσωπος της γνωστής εταιρείας ηλεκτρονικών υπολογιστών.
- Ο Νίκος έδωσε τη λύση ..... από μηχανής θεός.
- Η ολιγωρία του είχε ..... αποτέλεσμα να χάσουμε την ευκαιρία.
- Δουλεύει ..... είλωτας.
- Υποστήριξε την πρότασή του ..... τη μόνη λύση.
- Μικρό παιδί και μιλούσε ..... μεγάλος!

Ευθύς και πλάγιος λόγος

583. Η παρακάτω συζήτηση θα μπορούσε να είναι συζήτηση στην τάξη ενός καθηγητή με τους μαθητές. Πώς θα τη μετέφερες σε πλάγιο λόγο στους γονείς σου; Να επιλέξεις ρήματα και φράσεις εξάρτησης που θα αποδώσουν καλύτερα τη συζήτηση:

- Στο τελευταίο διαγώνισμα που γράψατε οι περισσότεροι από σας απέτυχαν. Άρα, δε διαβάζετε όσο πρέπει.
- Μα, ήταν δύσκολο το μάθημα και δεν το είχαμε καταλάβει καλά, κύριε!
- Αυτή είναι δικαιολογία που δεν τη δέχομαι. Και για να σας το αποδείξω, σας υπενθυμίζω ότι εγώ έλυσα πολλές παρόμοιες ασκήσεις στον πίνακα.
- Εσείς ναι, αλλά εμείς όχι! (κάποιος μαθητής)
- Η αιτία της αποτυχίας σας είναι η αμέλεια και η τεμπेलιά σας! Μπορεί κανείς να προκόψει, εάν δε δουλεύει;
- Δουλεύουμε, κύριε, αλλά έχουμε και τα άλλα μαθήματα και πολλές εξωσχολικές υποχρεώσεις.
- Σ' αυτό έχετε δίκιο. Θα σας δώσω μία ευκαιρία ακόμη· θα ξαναγράψετε διαγώνισμα την άλλη εβδομάδα και να είστε καλά προετοιμασμένοι γι' αυτό.

584. Να μετατρέψετε το διάλογο ανάμεσα στο Σωκράτη και τον Πρωταγόρα, που σας δίνεται σε πλάγιο λόγο, σε ευθύ:

Ο Σωκράτης ρώτησε τον Πρωταγόρα ποιο είναι το μάθημα που διδάσκει και σε τι κάνει καλύτερους τους νέους. Ο Πρωταγόρας τού απάντησε ότι το μάθημα που διδάσκει είναι η ευβουλία, δηλαδή η ορθή σκέψη και πράξη στην ιδιωτική και δημόσια ζωή. Ο Σωκράτης του εξέφρασε την αντίρρηση ότι αυτό δεν μπορεί να διδαχθεί και, για να του εξηγήσει για ποιο λόγο, του ανέφερε για παράδειγμα τους Αθηναίους οι οποίοι, ενώ για όλα τα άλλα θέματα συμβουλευονται ειδικούς, για τις υποθέσεις της πόλης δέχονται να τους συμβουλευεί ο καθένας, επειδή πιστεύουν ότι αυτό δε διδάσκεται. Ύστερα ζήτησε από τον Πρωταγόρα να τους αποδείξει ότι η αρετή αυτή διδάσκεται. Ο Πρωταγόρας ρώτησε τους παρευρισκόμενους αν θέλουν να τους το αποδείξει με ρητορικό λόγο ή με μύθο. Και εκείνοι απάντησαν, με μύθο.

